

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Giltig från: 2025-03-29

Innehållsansvar: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Giltig till: 2027-03-29

Granskad av: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

KATARAKT Katarakt hos diabetiker

BEARBETNING PÅGÅR MED UPPDATERING AV RUTINEN

Syfte

Att klargöra ansvarsfördelningen mellan teamen medicinsk retina och katarakt beträffande patienter med samtidig förekomst av katarakt och diabetes mellitus.

Arbetsbeskrivning

Patienter med diabetes skall fortsätta i det av Ögonsjukvården angivna screeningprogrammet för diabetesretinopati alternativt pågående kontroller på Ögonmottagningen. Detta påpekas för patienten.

Patienter som ännu inte ingår i screening bör via sin ordinarie allmänläkare eller medicinläkare remitteras till screening för att rätt komma in i systemet. Ordinarie läkare bör då tillskrivas om detta. Detta påpekas för patienten.

Kataraktteamet tar enbart emot patienten när en ögonläkare undersökt och konstaterat att patientens besvär beror på katarakt samt att det är indicerat med kataraktoperation (NIKE 1–3).

Indikation för kataraktoperation

- Vid misstanke om katarakt och patientintresse för operation: Prioritering genom Priquest-formuläret och NIKE-blanketten. Dessa fylls lämpligen i när patienten är på plats på Diabetesmottagningen. Bästa korrigerade visus skall mätas. Ingen visusgräns, men visus genererar poäng i NIKE. NIKE 1–3, lämnas i angivet fack på Administrationen plan 4. Observera att beslut om operation fattas först vid förundersökningen av

ansvarig kataraktläkare. NIKE 4, föreligger ingen operationsindikation.

- Patienter med diabetesretinopati som följs på grund av detta på Ögonmottagningen (=allvarlig diabetesretinopati, DME samt PDR-behandlade) med katarakt och där bedömning eller laserbehandling är svår att genomföra på grund av katarakt, markeras som medicinsk indikation på NIKE-blanketten. Prioriteringen blir därmed automatiskt NIKE 1, oavsett visusnivå och Priquest. Det är ändå önskvärt att komplettera med patientenkäten för att fånga de patienter som inte är beredda att opereras trots medicinsk inrådan. NIKE-blanketten lämnas i angivet fack på Administrationen, plan 4.

Postoperativa kontroller

Alla diabetiker skall få topikalt Nevanac 3mg/ml 1x1 alt Nevanac 1mg/ml 1x3 i en preoperativ dag, på operationsdagens morgon samt i sex postoperativa veckor. Dessutom Isopto-Maxidex 1 mg/ml 1x 3 i tre postoperativa veckor.

- Ingen, mild eller måttlig retinopati:
Fortsatt screening enligt tidigare plan. Remiss skall ordnas av patientens ordinarie diabetesläkare. Vid okomplicerad operation behövs ingen ytterligare kontroll.
- Allvarlig retinopati eller genomgången behandling av proliferativ retinopati eller DME (= patienten har planerad kontroll på Ögonmottagningen): Ingen extra kontroll om okomplicerad operation.
Om patienten märker synnedbättning inom två månader postoperativt, eller vid utebliven förväntad förbättring: Patienten hör av sig till Kataraktteamet.
Om senare synbesvär debuterar: Patienten hänvisas till Medicinsk retinateamet.
- För patienter som får tid för operation enligt medicinsk indikation NIKE1 (se punkt B under rubrik Indikation för kataraktoperation) skall Medicinsk retina meddelas av kataraktkoordinatörn så snart operationstid är bokad. Förundersökande kataraktläkare anvisar koordinatörn genom kommentar på operationsanmälan i Orbit om

detta. Kontroll bör ske på Medicinsk retina inom 2–4 veckor postoperativt.

Ansvar

Processansvarig överläkare är ansvarig för att rutinen är känd och att all medicinsk personal har kunskap att följa rutinen på ett korrekt sätt. Medarbetarna har ansvar att följa rutinen.

Författare

Tobias Busch, ögonspecialistläkare

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Granskad av: Anna Wahlberg, (annwa18), Överläkare

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5),
Överläkare/Professor

Dokument-ID: SU9820-1156830909-96

Version: 14.0

Giltig från: 2025-03-29

Giltig till: 2027-03-29